

Minjastofnun Íslands
Dr. Kristín Huld Sigurðardóttir, forstöðumaður,
Suðurgötu 39
101 REYKJAVÍK

Efni: Athugasemdir Reykjavíkurborgar vegna tillögu Minjastofnunar Íslands um stækkun friðlýsingarsvæðis Víkurgarðs

Hinn 8. janúar 2019 tilkynnti Minjastofnun Íslands ákvörðun um skyndifriðun þess hluta „Víkirkirkjugarðs“ sem er innan byggingarreits Lindarvatns ehf. (lóðarhafa) á Landsímareit í Reykjavík.

Með bréfi, dags. 11. janúar 2019, var Reykjavíkurborg gefinn kostur á að koma á framfæri formlegum og efnislegum athugasemdum við tillögu, skilmála og rökstuðning Minjastofnunar Íslands um friðlýsingu þess hluta „Víkirkirkjugarðs“ sem er innan byggingareits Lindarvatns á Landsímareit í Reykjavík, sem unnin var í framhaldi framangreindrar ákvörðunar stofnunarinnar um skyndifriðun. Um er að ræða hluta lóðarinnar Thorvaldsensstrætis 6, fasteignanúmer F2002655, sem liggur að Víkurgarði, og er hnitsettur eins og nánar greinir í friðlýsingarskilmálunum (hér eftir friðlýsingartillaga). Um lagaheimild til friðlýsingar svæðisins vísar stofnunin til 18. gr. laga um menningarminjar nr. 80/2012.

Með bréfi, dags. 4. október 2018, var Reykjavíkurborg gefinn kostur á að koma á framfæri formlegum og efnislegum athugasemdum við tillögu Minjastofnunar Íslands til ráðherra, um friðlýsingu: „Víkirkirkjugarðs við Aðalstræti í Reykjavík (landnr.100854)“ þ.e. þess svæðis sem væri innan lóðarmarka Víkurgarðs. Í friðlýsingarskilmálum, dags. 11. janúar sl., kemur fram að mennta- og menningarmálaráðherra hefði, þann 8. janúar 2019, staðfest framangreinda tillögu minjastofnunar, dags. 4. október 2018, um friðlýsingu Víkurgarðs (hér eftir friðlýsing Víkurgarðs).

Umsögn Reykjavíkurborgar vegna friðlýsingar Víkurgarðs, dags. 26. október 2018, sem send var Minjastofnun Íslands, tók til ýmissa þeirra röksemda sem stofnunin telur að leiða eigi til þess að fallast eigi á fyrrnefnda friðlýsingartillögu. Af röksemdum minjastofnunar fyrir friðlýsingartillögunni, verður hins vegar ekki annað ráðið en að stofnunin hafi hvorki tekið efnislega afstöðu til umræddra röksemda við meðferð þessa máls, né leitast við að svara efnisatriðum málsins.

Hér að neðan fylgir umsögn Reykjavíkurborgar vegna hinnar nýju friðlýsingartillögu, en samanteknar niðurstöður hennar eru eftirfarandi:

- Í skilmálum fyrir friðlýsingartillögu Minjastofnunar Íslands er að mati Reykjavíkurborgar hvorki að finna röksemdir sem réttlætt geta friðlýsingu hluta lóðarinnar, né um að fyrirhuguð friðlýsing samþýðist ákvæðum V. kafla laga nr. 80/2012 um menningarminjar.
- Reykjavíkurborg fær ekki séð að friðlýsing hluta lóðarinnar, til þess að koma í veg fyrir staðsetningu inngangs að hóteli sé í samræmi við framangreindan tilgang

laganna eða eigi sér stoð í þeim þar sem ljóst er að staðsetningin muni engum minjum raska.

- Engar minjar eru lengur til staðar á svæðinu sem friðlýsingartillaga á að ná til
- Engin hætta er á að minjar spillist, glattist eða gildi þeirra verði rýrt
- Víkurgarður er almenningsgarður og hefur verið lengi
- Tillaga um friðlýsingu brýtur gegn meðalhófi og við meðferð málsins var ekki gætt að rannsóknarskyldu.
- Aðkoma neyðarbíla og slökkviliðs hefur þegar verið flutt
- Minjastofnun hafði öll tækifæri til að koma á framfæri athugasemdum við hönnun hótelsins á reitnum í skipulagsferli málsins en gerði ekki
- Skyndifriðun eða eftir atvikum friðlýsing getur leitt til bótaskyldu ríkisins

Almennar athugasemdir Reykjavíkurborgar

Almennt

Í skilmálum fyrir friðlýsingartillögu Minjastofnunar Íslands er að mati Reykjavíkurborgar hvorki að finna röksemdir sem réttlætt geta friðlýsingu hluta lóðarinnar, né um að fyrirhuguð friðlýsing samþýðist ákvæðum V. kafla laga nr. 80/2012 um menningarminjar.

Samkvæmt 1. gr. laga nr. 80/2012 um menningarminjar, er tilgangur laganna að stuðla að verndun menningarminja og tryggja að íslenskum menningararfi verði skilað óspilltum til komandi kynslóða. Þá segir enn fremur í ákvæðinu að lögin eigi að tryggja eftir föngum varðveislu menningarminja í eigin umhverfi, auðvalda aðgang og kynni þjóðarinnar af menningarminjum og greiða fyrir rannsóknum á þeim.

Reykjavíkurborg fær ekki séð að friðlýsing hluta lóðarinnar, til þess að koma í veg fyrir staðsetningu inngangs að hóteli sé í samræmi við framangreindan tilgang laganna eða eigi sér stoð í þeim þar sem ljóst er að staðsetningin muni engum minjum raska.

Til viðbótar þessu verður ekki séð að menningar- og fornminjum sé búin hætta, eða að til staðar séu minjar sem verndaðar eru samkvæmt ákvæðum laga nr. 80/2012 um menningarminjar.

Þá þegar af þeirri ástæðu leiði það til þess að Minjastofnun Íslands, skorti heimild til þess að ákveða skyndifriðun hluta lóðarinnar með vísan til 20. gr. laga nr. 80/2012, með ákvörðun sinni þann 8. janúar sl. Því telur Reykjavíkurborg að ráðherra verði að synja þeirri tillögu minjastofnunar sem hér er til umfjöllunar.

Þá liggja hvorki fyrir gögn, né eru færðar fram röksemdir hvers vegna hluti lóðarinnar var ekki hluti af upphaflegri friðlýsingartillögu minjastofnunar. Þvert á móti tók stofnunin fram í fyrri tillögu sinni að ekki væri farið fram á 100 metra friðhelgað svæði frá Víkurgarði. Það er því verulegt ósamræmi í tillögum Minjastofnunar Íslands, samkvæmt þeirri tillögu sem til umsagnar er og staðfestri tillögu um friðlýsingu Víkurgarðs, sem ekki hefur verið útskýrt.

Reykjavíkurborg vísar að verulegu leyti til fyrri athugasemda borgarinnar frá 26. október 2018 vegna tillögu um friðlýsingu Víkurgarðs um rökstuðning fyrir framangreindri afstöðu

sinni.

Engu að síður mun Reykjavíkurborg fjalla nánar um röksemdir fyrir afstöðu sinni hér að neðan og í því samhengi rekja einstaka röksemdir Minjastofnunar Íslands fyrir friðlýsingartillögunni sem umsögn þessi tekur til.

Athugasemdir Reykjavíkurborgar við málaltilbúnað og sjónarmið um friðlýsingartillögu

Engar minjar eru lengur til staðar sem geta verið andlag friðlýsingar

Í röksemdum fyrir friðlýsingartillögunni telur minjastofnun að aðalinngangur fyrirhugaðs hótels geti ekki snúið að Víkurgarði enda myndi slíkt takmarka fyrirhuguð áform um framtíðarhönnun Víkurgarðs með tilvísun til menningarsögulegs mikilvægis garðsins. Breyti þar engu þó illa hafi verið gengið um Víkurgarð í allt of langan tíma enda standi áform til breytinga þar á.

Það er mat minjastofnunar að ef aðalinngangur fyrirhugaðs hótels verði gegnt í Víkurgarði við lóðarmörk garðsins þá muni stórt svæði bundið af þeirri staðreynd um ófyrirséða framtíð. Vandséð er jafnframt að álitni stofnunarinnar hvernig Víkurgarði verði þannig viðhaldið með eðlilegum hætti sem þjóðminjum og hvernig komist verði hjá því að menningarminjum verði fórnað.

Minjastofnun rekur að stofnunin hafi allt frá því að hún tók til starfa vakið athygli á mikilvægi svæðisins út frá sjónarmiðum minjaverndar. Hafi þetta meðal annars komið fram í athugasemdum hennar við breytingu á deiliskipulagi Kvosarinnar vegna Landssímareits dags. 31. maí 2013, þar sem stofnunin lagði áherslu á einstakt sögulegt gildi reitsins og nánasta umhverfis hans umfram aðra staði og að það merkti að varðveisla menningarminja fyrir komandi kynslóðir þyrfti að hafa forgang umfram aðra hagsmuni.

Minjastofnun tekur fram að nú virðist vera að ætlun að tveir inngangar vísi að Víkurgarði og ljóst sé að lóðarhafi ætli sér að nýta garðinn sem aðkomusvæði hótelsins. Slíkt sé algjörlega óásættanlegt af hálfu stofnunarinnar eins og ítrekað hafi komið fram á fundum og í erindum til lóðarhafa.

Reykjavíkurborg áréttar að grundvallarskilyrði fyrir því að heimild til friðlýsingar samkvæmt 18. gr. laga nr. 80/2012 sé beitt, sé eðli málsins samkvæmt, að til staðar séu minjar sem geti verið andlag slíkrar friðlýsingar.

Árin 2016-2017 fór fram fornleifarannsókn og uppgröftur á Landsímareitnum samkvæmt rannsóknarleyfi sem Minjastofnun Íslands gaf út hinn 10. desember 2015. Rannsókninni var stýrt af Völu Garðarsdóttur, fornleifafræðingi. Við rannsóknina kom í ljós að allar fornminjar sem grafnar voru upp voru verulega raskaðar. Þær voru allar fjarlægðar af svæðinu við rannsóknina og, samkvæmt lóðarhafa, í mótmælum hans dags. 8. janúar sl., komið til rannsóknar á þjóðminjasafni. Því er einsýnt að sú friðlýsingartillaga sem hér er til umsagnar þjóðar ekki því markmiði að vernda fyrirbyggjandi fornminjar á svæðinu.

Af því sama leiðir, að mati Reykjavíkurborgar, að skilyrði fyrir beitingu ákvæðis V. kafla laga nr. 20/2012 eru ekki fyrir hendi.

Til viðbótar er ljóst, samkvæmt þeim heimildum, sem liggja fyrir, að á lóðinni Thorvaldsensstræti 6 hafi umtalsverðar framkvæmdir verið á umliðinni öld, ásamt því að margs konar byggingar hafa staðið þar til lengri eða skemmri tíma. Allt hefur þetta orðið til þess að þeim minjum sem upphaflega voru til staðar á lóðinni hefur verulega verið raskað og

þær að síðustu fjarlægðar.

Af korti VG Fornleifarannsóknna um Landsímareit frá árinu 2016 má enn fremur ráða að þær minjar sem fundust við fornleifarannsókn á reitnum voru aðeins á hluta þess svæðis sem minjastofnun gerir nú tillögu um að friðlýsa.

Minjastofnun Íslands vísar í engu að þessum atriðum í friðlýsingarskilmálum sínum, sem að mati Reykjavíkurborgar bendir til þess að stofnunin hafi ekki sinnt rannsóknarskyldu sinni, samkvæmt ákvæðum 10. gr. stjórnsýslulaga nr. 37/1993, sem skyldi. Af því sama leiðir að um ógildingarannmarka á málsmeðferð stofnunarinnar er um að ræða.

Engin hættu er á að minjar spillist, glatist eða gildi þeirra verði rýrt

Ákvæði 20. gr. laga nr. 80/2012 gerir það að skilyrði fyrir beitingu Minjastofnunar Íslands á heimild sinni til þess að skyndifriða menningarminjar, að hættu sé til staðar á því að minjar spillist, þær glatist eða gildi þeirra verði rýrt á einhvern hátt. Meginskilyrði ákvæðisins er þannig það að fornminjar þurfi að vera í ótvíræðri eða bráðri hættu að spillast, glatast eða rýrna. Um þetta meginskilyrði laganna fjallar Minjastofnun Íslands ekki í skilmálum friðlýsingartillögunnar. Með hliðsjón af því að allar minjar hafa verið fjarlægðar af svæðinu, svo sem að framan greinir, er ekki unnt að líta svo á að slík hættu sé til staðar.

Minjastofnun byggir hins vegar helst á því, svo sem að framan er rakið, að það að inngangur fyrirhugaðrar hótélbyggingar verði gegnt Víkurgarði, valdi hættu á því að fornminjar í Víkurgarði spillist eða gildi þeirra verði rýrt á einhvern hátt. Með tillögu sinni vilji stofnunin enn fremur staðfesta gildi Víkurgarðs sem þjóðminja, vernda og afstýra frekari spjöllum á menningarminjum og legstöðum innan garðsins og tryggja að framtíðarhagnýting hans og yfirbragð endurspegli helgi staðarins og gildi hans fyrir sögu Reykjavíkur. Minjastofnun telur sig hafa ástæðu til þess að óttast að með núverandi skipulagi verði þrengt mjög að þeim hluta Víkurgarðs sem mennta- og menningarmálaráðherra hefði samþykkt friðlýsingu á. Að mati stofnunarinnar sé fullreynt að semja við lóðarhafa um breytta nýtingu þeim hluta lóðar Thorvaldsensstrætis 4-6 sem snýr að Víkurgarði. Það sé mat stofnunarinnar að til þess að unnt sé að tryggja varðveislu Víkurgarðs sé mikilvægt að allt það svæði sem garðurinn náði yfir forðum sé friðlýst. Af þeim sökum hefði verið ákveðið að friða í skyndi hluta lóðarinnar.

Reykjavíkurborg bendir á að hlutverk Minjastofnunar Íslands er afmarkað í III. kafla laga nr. 80/2012. Stofnuninni er ekki ætlað það hlutverk að friðlýsa fasteignir á grundvelli annarra sjónarmiða en varðveislu og verndun fornminja. Af friðlýsingarskilmálum Minjastofnunar Íslands virðist hins vegar mega ráða að önnur sjónarmið ráði för varðandi hluta lóðarinnar, það er sjónarmið um nýtingu og útlit Víkurgarðs. Reykjavíkurborg getur ekki fallist á að slík sjónarmið geti leitt til þess að tillaga um friðlýsingu lóðarinnar nái fram að ganga.

Reykjavíkurborg ítrekar að ekki hafa verið færðar neinar röksemdir af hálfu minjastofnunar fyrir því hvaða rask eða spilling á minjum felist í því að annar af tveimur inngöngum hótélbyggingarinnar snúi að Víkurgarði.

Framangreindar röksemdir Minjastofnunar Íslands fyrir friðlýsingu lóðarinnar samþýðast því ekki beitingu heimildum V. laga nr. 80/2012 til friðlýsingar hluta lóðarinnar.

Víkurgarður er almenningsgarður

Af lestri friðlýsingarskilmála Minjastofnunar Íslands má jafnframt ætla að stofnunin sé ósátt við það hlutverk sem Víkurgarður hefur sem almenningsgarður og þá er fullyrt í rökstuðningi

stofnunarinnar að þrengt hafi verið að „*kirkjugarðinum*“ .

Reykjavíkurborg bendir á í þessu sambandi að Víkurgarður hefur verið skilgreindur í skipulagi sem almenningsgarður frá árinu 1987 og engin breyting hefur orðið á afmörkun hans eða hlutverki síðan þá. Þá telst Víkurgarður ekki vera kirkjugarður eða niðurlagður kirkjugarður í skilningi laga nr. 36/1994 um kirkjugarða, greftrun og líkbrennslu. Um það vísast til ítarlegrar umfjöllunar í hjálagðri umsögn borgarlögmanns dags. 20. mars 2018.

Reykjavíkurborg áréttar að Víkurgarður hefur verið lystigarður frá árinu 1883 og öllum opinn a.m.k. frá lokum síðari heimsstyrjaldar og hefur mikil umferð gangandi vegfarenda verið um hann frá þeim tíma.

Þá hefur garðurinn verið skilgreindur, svo sem að framan segir, í skipulagi sem almenningsgarður frá 1987 og engar takmarkanir er að finna á heimild fólks til þess að fara um hann. Umferð gangandi vegfarenda um Víkurgarð eru þannig í dag engar skorður settar og telst hún því vera óbundin og án takmarkana. Í þessu sambandi er rétt að benda á að friðlýsing Víkurgarðs, samkvæmt ákvörðun menntamálaráðherra þann 8. janúar sl., breytir ekki framangreindum umferðarrétti, enda er ekki að finna heimild í lögum nr. 80/2012 um slíka takmörkun.

Að mati Reykjavíkurborgar felur umferð hótélgesta ekki í sér neina breytingu á notkun Víkurgarðs, enda teljast þeir vera gangandi vegfarendur en umferð þeirra er nú þegar heimil og frjáls um garðinn.

Þá telur Reykjavíkurborg einsýnt að jafnvel þótt búast megi við því að gestir hótelsins kunni að ganga meðfram vesturvegg hótelsins til þess að komast að þeim inngangi hótélbyggingar sem snýr að Víkurgarði, þá leiði staðsetning þessa inngangs ekki til þess að hótélgestir séu bundnir við að ganga þá leið að hótelinu. Reykjavíkurborg áréttar í þessu sambandi að inngangur íbúa í Aðalstræti 9 er að finna á austurhlið hússins. Íbúar þar hafa því um aldarfjórðungsskeið getað gengið um Víkurgarð til þess að komast að þessum inngangi. Að sama skapi kunna aðrir þeir sem erindi eiga í Aðalstræti 9 að ganga um Víkurgarð enda eru þjónustuinngangar á húsinu sem snúa gegnt garðinum. Ekki verður litið svo á með staðsetningu þessara innganga hafi þeir sem nota hann verið að tileinka sér hluta Víkurgarðs, og gildir það um sama um íbúa hússins.

Þvert á móti er ljóst að gestir hótelsins, eins og íbúar og þeir sem eiga erindi í Aðalstræti 9, munu koma gangandi úr öllum áttum á leið sinni yfir Víkurgarð til að komast að umræddum inngangi hótelsins. Að mati Reykjavíkurborgar mun umferð hótélgesta, þ.e. gangandi vegfarenda um garðinn, því ekki breyta neinu um yfirbragð, ásýnd og framtíðarmótun Víkurgarðs.

Því er vandséð, eins og fram kemur í rökstuðningi minjastofnunar, hvernig inngangur fyrirhugaðs hótels geti bundið stórt svæði í garðinum um ófyrirséða framtíð, eða hvernig það atriði komi í veg fyrir að Víkurgarði verði viðhaldið með eðlilegum hætti sem þjóðminjum. Þessari fullyrðingu minjastofnunar er því mótmælt af hálfu Reykjavíkurborgar sem haldlausri.

Tillaga um friðlýsingu brýtur gegn meðalhófi

Minjastofnun ber að gæta meðalhófs við framkvæmd laga nr. 80/2012 um menningarminjar og ekki grípa til friðlýsingar nema önnur úrræði til verndar minja hafi verið fullreynd eða sýnt fram á að þau muni ekki koma að gagni. Í ljósi þess að framangreint mun ekki hafa í för með sér spjall eða röskun á minjum í Víkurgarði, sem og að tillaga um friðlýsingu tekur til svæðis þar sem ekki voru neinar minjar til staðar, telur Reykjavíkurborg að staðsetning inngangs

gegnst Víkurgarði geti ekki talist vera lögmætur grundvöllur fyrir tillögu um friðlýsingu lóðarinnar og gangi í berhögg við meðalhófsreglu stjórnsýsluréttarins. Þar sem verndun fornleifa er ekki stefnt í hættu á nokkurn hátt fær Reykjavíkurborg ekki séð að tilvitnuð tillaga að friðlýsingu stefni að lögmætu markmiði um verndun fornleifa.

Að síðustu hafnar Reykjavíkurborg sérstaklega þeirri fullyrðingu Minjastofnunar á bls. 2 í friðlýsingartillögu: „...að engu breyti þó illa hafi verið gengið um Víkurgarð í allt of langan tíma...“ hafi stofnunin átt við Reykjavíkurborg í því sambandi.

Aðkoma neyðarbíla og slökkviliðs

Minjastofnun rekur að núgildandi skipulag geri ekki einungis ráð fyrir að aðalinngangur fyrirhugaðrar hótélbyggingar verði út í Víkurgarð, heldur verði nálægt þriðjungur garðsins tekinn undir aðkeyrslu hótelsins fyrir slökkviliðsbyggingar með sérstyrktu undirlagi sem geri ráð fyrir umtalsverðum jarðvegsskiptum. Minjastofnun segist ekki hafa verið upplýst um þessa fyrirhuguðu ráðstöfun á Víkurgarði en hefði komist að þessu við sjálfstæða athugun málsins. Lóðarhafa virðist hins vegar hafa samþykkt að færa aðgang slökkviliðsbífreiða en neiti að færa aðalinngang hótelsins. Minjastofnun tekur fram að ekki hafi verið settar fram tillögur til skipulagsyfirvalda um þessar breytingar, svo Minjastofnun viti til. Ljóst er þó að ekki geti orðið að fyrirhugaðri aðkomu slökkvibífreiða eða gerð sérstyrkts undirlags vegna friðlýsingar Víkurgarðs.

Reykjavíkurborg tekur fram vegna framangreinds að stofnuninni hafi þegar verið tilkynnt um það að aðkoma neyðarbífreiða muni ekki verða frá Víkurgarði og að slíkt sé ekki hluti byggingarleyfis. Var það gert á fundi aðila þann 23. október 2018 og áréttað í umsögn Reykjavíkurborgar vegna tillögu um friðlýsingu Víkurgarðs dags. 26. október 2018.

Með vísan til þessa fæst ekki séð hvernig aðkomuleið öryggisbífreiða geti orðið grundvöllur fyrir ákvörðun um friðlýsingu hluta lóðarinnar nú.

Breyting deiliskipulags

Minjastofnun rekur að 8. ágúst 2017 hefði stofnuninni borist erindi skipulagsfulltrúans í Reykjavík þar sem óskað var umsagnar stofnunarinnar vegna framkominnar tillögu um breytingu á deiliskipulagi Landsímareits, dags. 4. ágúst 2017.

Minjastofnun segir jafnframt í friðlýsingartillögunni að á fundi stofnunarinnar með hönnuðum lóðarhafa, sem haldinn var þann 22. ágúst 2017, hafi minjastofnun fyrst verið ljóst að einn inngangur hótelsins yrði gegnt Víkurgarði. Minjastofnun hefði gert athugasemd við og lagst gegn því að aðkoma yrði um Víkurgarð á fundinum. Minjastofnun rekur síðan í rökstuðningi sínum að stofnuninni hefði verið ókunnugt, allt til haustsins 2018, um samkomulag framkvæmdaaðila við Alþingi, dags. 15. maí 2015, þar sem meðal annars var kveðið á um að framkvæmdaaðili myndi óska eftir því við skipulagsyfirvöld Reykjavíkurborgar að aðalinngangur hótelsins mætti vera gegnt Víkurgarði.

Í rökstuðningi minjastofnunar fyrir friðlýsingartillögunni kemur fram að ástæðu þess að stofnunin hafi í umsögn sinni 15. september 2017 ekki fjallað sérstaklega um tilfærslu inngangs gegnt Víkurgarði megi rekja til þess að slík breyting hafi ekki komið fram í erindi skipulagsfulltrúans í Reykjavík, dags. 4. ágúst 2017, né í sjálfri tillögunni um breytingu á deiliskipulagi. Enn fremur hafi stofnuninni hvorki verið kunnugt um tilurð samkomulags lóðarhafa við Alþingi, né hafi lóðarhafi upplýst um þessa fyrirhugaða breytingu inngangs.

Í þessu sambandi bendir Reykjavíkurborg á, að í mótmælabréfi lóðarhafa vegna

skyndifriðunar, dags. 8. janúar 2018, kemur fram að þvert á móti hafi Minjastofnun verið kunnugt um hönnun og fyrirhugaða staðsetningu innganga a.m.k. frá upphafi ársins 2016. Eru rök fyrir þessu frekar tíundað í mótmælum lóðarhafa.

Í ljósi vitneskju minjastofnunar um að fyrirhugað væri að inngangur yrði gegnt Víkurgarði, hvort sem sú vitneskja varð til árið 2016 eins og lóðarhafi heldur fram eða á fundi 22. ágúst 2017 eins og Minjastofnun heldur fram, verður að telja að minjastofnun hafi haft fullt tilefni til að koma sjónarmiðum sínum um þetta atriði á framfæri til þar til bærra aðila eins skjótt og kostur var. Var þetta einkum brýnt í ljósi þeirrar afstöðu stofnunarinnar sem nú kemur fram að inngangur gegnt Víkurgarði sé óásættanlegur að mati stofnunarinnar.

Bótaskylda ríkissjóðs

Reykjavíkurborg vekur að síðustu athygli á því að staðfesti mennta- og menningarmálaráðherra, tillögu um friðlýsingu hluta lóðarinnar fellur öll hugsanleg bótaskylda af þeirri athöfn á Minjastofnun Íslands. sbr. 53. gr. laga um menningarminjar nr. 80/2012 og 72. gr. stjórnarskrá lýðveldisins Íslands nr. 33/1944.

Fallist mennta- og menningarmálaráðherra á friðlýsingartillögu minjastofnunar er óvissa um hvort hótélbyggingin muni rísa í óbreyttri mynd. Í þessu sambandi skal bent á að um verðmæta byggingarlóð er að ræða á besta stað í hjarta miðborgar Reykjavíkur. Sé eingöngu tekið mið af gildandi fasteignamati Þjóðskrár Íslands þá er núverandi verðmæti lóðarinnar kr. 774.700.000,- en ætla má að raunverðmæti sé umtalsvert meira.

Áskilnaður:

Komi fram ný gögn eða upplýsingar í málinu eða kjósi Minjastofnun Íslands að taka til skoðunar aðrar málsástæður en fram koma í fyrirbyggjandi gögnum stofnunarinnar og Reykjavíkurborgar, er þess óskað að Reykjavíkurborg verði gefið tækifæri til að setja fram frekari athugasemdir áður en ákveðið verður að gera tillögu til ráðherra um friðlýsingu lóðarinnar.

Fyrir hönd Reykjavíkurborgar,

Ebba Schram
borgarlögmaður

Hjálagt:

1. Svar borgarlögmanns við fyrirspurn um lagaheimildir til grundvallar deiliskipulagi Landsímareits, dags. 20. mars 2018.
2. Kort VG-Fornleifarannsóknna um Landsímareit 2016.

